

Εφετείο Θεσσαλονίκης: 2104/2001

Πηγή: Αρμενόπουλος 2002 σελ. 570

Εργατικό ατύχημα. Υπεργολαβία. Στην περίπτωση που το ατύχημα οφείλεται σε πταίσμα της εργολάβου εταιρίας και του μηχανικού, η εργολάβος θεωρείται τρίτος σε σχέση με τον παθόντα κι έτσι οφείλει αποζημίωση κατά το κοινό δίκαιο και μάλιστα κι αν ακόμη ο παθών είναι ασφαλισμένος στο ΙΚΑ. Τακτική διαδικασία.

Πρόεδρος: Φώτιος Κετσιτζίδης

Δικαστές: Χ. Αγγελόπουλος, Α. Μηλιόπουλος (εισηγητής)

Δικηγόροι: Σ. Παπαντωνίου – Α. Βεζύρογλου

Ο τέταρτος εναγόμενος-τέταρτος εκκαλών, Π.Π., που είναι αρχιτέκτων-μηχανικός, ανέλαβε την επίβλεψη της ανεγέρσεως μιας πολυώροφου οικοδομής στην οδό Πόντου αριθ. ...της πόλεως των Σερρών, της οποίας η ανέγερση είχε ανατεθεί από τους οικοπεδούχους στην πρώτη εναγομένη ομόρρυθμη εταιρία. Της εν λόγω εργολάβου εταιρίας ομόρρυθμα μέλη είναι ο δεύτερος και τρίτος των εναγομένων. Η πρώτη εναγομένη, η οποία επιθυμούσε να βάψει τους εξωτερικούς χώρους της ως άνω οικοδομής, προήλθε σε συμφωνία με τον σύζυγο της πρώτης ενάγουσας, πατέρα των δευτέρου και τρίτης και γαμπρό των τετάρτου και πέμπτης των εναγόντων, Δ.Δ. και με τον συνάδελφό του Π.Γ., οι οποίοι ανέλαβαν το τμήμα του έργου που αφορούσε το βάψιμο των προαναφερόμενων χώρων, με σύμβαση υπεργολαβίας, όπως κι από τους ενάγοντες συνομολογείται και οι οποίοι υπεργολάβοι υπάγονται, όπως επίσης συνομολογείται, στην ασφάλιση του ΙΚΑ. Αφού λοιπόν, στην προκειμένη περίπτωση, ο ανωτέρω παθών δεν συνδέεται με την εργολάβου εταιρία με σύμβαση εργασίας, όπως λέχθηκε, αλλά με άλλη και δη με σύμβαση μίσθωσης έργου (υπεργολαβία), η εργολάβος εταιρία δεν θεωρείται εργοδότης. Στην περίπτωση αυτή, που το ατύχημα οφείλεται, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα σε πταίσμα της εργολάβου και του μηχανικού, η εργολάβος θεωρείται τρίτος σε σχέση με τον παθόντα κι έτσι οφείλει αποζημίωση κατά το κοινό δίκαιο και μάλιστα κι αν ακόμη ο παθών είναι ασφαλισμένος στο ΙΚΑ (ΑΠ 1417/1991 ΕλλΔνη 34.52). Επομένως αφού ο ανωτέρω παθών συνδεόταν με τους εναγομένους μόνο με σύμβαση μισθώσεως έργου (υπεργολαβίας), όπως λέχθηκε, το Μονομελές Πρωτοδικείο Σερρών αναρμοδίως δίκασε πρωτοδίκως κατά την ειδική διαδικασία των εργατικών διαφορών, ενώ η προκειμένη διαφορά έπρεπε να εισαχθεί και να δικασθεί κατά την τακτική διαδικασία στο αρμόδιο καθ' ύλην δικαστήριο. Κατά την ενώπιον του πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου (το οποίο δίκασε την προκειμένη υπόθεση στις 6.4.1998) εκκρεμοδικία, ίσχυε ως προς την υλική αρμοδιότητα ο ν. 2207/1994, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα με το ν. 2225/1994 και με την Υ.Α. 6914/19.5.1997. Με την τελευταία το ανώτατο όριο της αξίας του αντικείμενου των υπαγομένων στο Μονομελές Πρωτοδικείο διαφορών αυξήθηκε σε 8.000.000 δρχ., από 1.1.1998, ποσό που ισχύει μέχρι σήμερα. Αφού λοιπόν, με την κρινόμενη αγωγή, που κατατέθηκε στις 13.6.1997, η πρώτη ενάγουσα ζητεί συνολικά να της επιδικασθούν 10.580.000 δρχ., αρμόδιο καθ' ύλην και κατά τόπο να δικάσει την προκειμένη υπόθεση είναι το Πολυμελές Πρωτοδικείο Σερρών, κατά την αρμόζουσα τακτική διαδικασία. Επομένως, έσφαλε το πρωτόδικο Δικαστήριο, που δέχθηκε ότι ήταν αρμόδιο καθ' ύλην και στη συνέχεια εκδίκασε την υπόθεση και εξέδωσε την εκκαλούμενη απόφαση. Γι' αυτό, κατά αυτεπάγγελτη έρευνα, πρέπει να εξαφανισθεί η εκκαλούμενη απόφαση και να παραπεμφθεί η υπόθεση, καθόσον αφορά τον τέταρτο εναγόμενο-εκκαλούντα, ενώπιον του αρμόδιου καθ' ύλην και κατά τόπο Πολυμελούς Πρωτοδικείου Σερρών, κατά την προσήκουσα τακτική διαδικασία. Οι ενάγοντες-εφεσίβλητοι, που προκάλεσαν τη δίκη, πρέπει να υποχρεωθούν να καταβάλλουν τα δικαστικά έξοδα του άνω τετάρτου εναγομένου-εκκαλούντος και των δύο βαθμών δικαιοδοσίας (άρθρα 176, 183 ΚπολΔ, βλ. και ΕφΘες 2132/1989 Αριθ. 1990.255).

[Όταν ο παθών από ατύχημα υάγεται στην ασφάλιση του ΙΚΑ, τότε ο εργοδότης απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση γι α αποζημίωσή του. Ο απαλλακτικός αυτός κανόνας βρίσκεται στο άρθρο 34 παρ. 2 του α.ν. 1846/51. το θύμα έχει δικαίωμα μόνο στις χορηγούμενες παροχές από το ΙΚΑ. Διατηρεί ωστόσο την αξίωση για χρηματική ικανοποίηση

λόγω ηθικής βλάβης κατά του εργοδότη και του προσώπου που προστήθηκε από αυτόν, όταν το ατύχημα οφείλεται σε πταίσμα αυτών.

Επομένως, οργανώνεται από το νόμο ένα σύστημα ασφαλιστικής κάλυψης των θυμάτων των εργατικών ατυχημάτων που μπορεί να τα απαλλάσσει από την απόδειξη πταίσματος (εκτός από την αξίωση για χρηματική ικανοποίηση) του εργοδότη, πρόκειται όμως για σύστημα μερικής κάλυψης της ζημίας, αφού ο παθών περιορίζεται μόνο στις παροχές του ΙΚΑ, που ως γνωστόν αναπληρώνουν ποσοστό του εργαζομένου από την εργασία μισθού. Από την άλλη πλευρά, η απαλλαγή του εργοδότη δεν λειτουργεί αποτρεπτικά, δηλαδή δεν συμβάλλει το σεβασμό των όρων ασφάλειας της εργασίας, αφού ο εργοδότης δεν υφίσταται κανένα κόστος από την παραβίαση των κανόνων αυτών.

Η αποκατάσταση της ζημίας του παθόντος είναι πλήρης μόνον αν αποδείξει δόλο του εργοδότη. Κάτι αρκετά δύσκολο ως και απίθανο. Αφού θα πρέπει να αποδείξει ότι ο μη σεβασμός των κανόνων ασφάλειας έγινε προκειμένου να πέσει θύμα εργατικού ατυχήματος. Σε αυτή την περίπτωση αυτό το ατύχημα οφείλεται σε δόλο του εργοδότη ή του προσώπου που προστήθηκε από αυτόν, υποχρεούται ο εργοδότης να καταβάλει στον παθόντα την από το ως άνω άρθρο 34 παρ. 2 προβλεπόμενη διαφορά.

Ο κανόνας της απαλλαγής από την κατά το κοινό δίκαιο αποζημίωση δεν ισχύει όταν έχουμε υπεργολαβία. Ενώ έστω και αν ο υπεργολάβος είναι ασφαλισμένος στο ΙΚΑ, δεν θεωρείται εργοδότης ο εργολάβος, αφού ο παθών ατύχημα δεν συνδέεται με αυτόν (εργολάβο) με σύμβαση εργασίας, αλλά με άλλη σύμβαση και μάλιστα με σύμβαση μίσθωσης έργου (υπεργολαβία). Στην περίπτωση αυτή, αν το ατύχημα οφείλεται σε πταίσμα του εργολάβου ή του προσώπου που προστήθηκε από αυτόν (λ.χ. του επιβληθέντος μηχανικού), ο εργολάβος θεωρείται τρίτος σε σχέση με τον παθόντα (ΑΠ 1428/1991, ΕλλΔνη 34.53).]